

FIRAT ÜNİVERSİTESİ

KURUMSAL GERİ BİLDİRİM RAPORU

DEĞERLENDİRME TAKIMI

Prof. Dr. Muhammet Güven	(Başkan)
Prof. Dr. H. Hakan Bozkurt,	(Değerlendirici)
Prof. Dr. Feza Kerestecioğlu	(Değerlendirici)
Prof. Dr. H. Hakan YILMAZ	(Değerlendirici)
Hülya Kartal	(Değerlendirici)

21 Kasım 2017

İçindekiler

ÖNSÖZ	1
1. Giriş	2
1.1 Kurumsal Dış Değerlendirme Süreci.....	2
1.2 Kuruma İlişkin Bilgiler.....	3
1.3. Değerlendirme Süreci.....	4
2. Kalite Güvence Sistemi	7
2.1. Kurumun misyon, vizyon, stratejik hedefleri ve performans göstergelerini belirlemek, izlemek ve iyileştirmek üzere kullandığı yöntem	7
2.2. Kurum Kalite Komisyonunun kalite güvencesi sisteminin kurulması ve işletilmesi kapsamındaki yetki, görev ve sorumlulukları	8
2.3. İç paydaşlar (akademik ve idari çalışanlar, öğrenciler) ve dış paydaşların (işverenler, mezunlar, meslek örgütleri, araştırma sponsorları, öğrenci yakınları vb.) kalite güvencesi sistemine katılımı ve katkı vermeleri	9
3. Eğitim - Öğretim	10
3.1. Programların Tasarımı ve Onayı	10
3.2 Programların Sürekli İzlenmesi ve Güncellenmesi	12
3.3. Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme	13
3.4. Öğrencinin Kabulü ve Gelişimi, Tanınma ve Sertifikalandırma.....	14
3.5. Eğitim-Öğretim Kadrosu	14
3.6. Öğrenme Kaynakları, Erişilebilirlik ve Destekler	15
4. Araştırma-Geliştirme ve Toplumsal Katkı	16
4.1. Araştırma Stratejisi ve Hedefleri	16
4.2. Araştırma Kaynakları	17
4.3. Araştırma Kadrosu.....	18
4.4. Araştırma Performansının İzlenmesi ve İyileştirilmesi.....	18

5. Yönetim	18
5.1. Yönetim ve İdari Birimlerin Yapısı.....	18
5.2. Kaynakların Yönetimi	20
5.3. Bilgi Yönetim Sistemi	20
5.4. Kurum Dışından Tedarik Edilen Hizmetlerin Kalitesi	22
5.5. Kamuoyunu Bilgilendirme	22
5.6. Yönetimin Etkinliği ve Hesap Verebilirliği	23
6. Sonuç, Değerlendirme ve Öneriler.....	24

ÖNSÖZ

Bu rapor, 23 Temmuz 2015 tarihinde yayınlanan Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği ile Yükseköğretim Kalite Kurulu'nun 2017 yılı Kurumsal Dış Değerlendirme Programı kapsamında, Fırat Üniversitesinin "**Kurumsal Dış Değerlendirme Raporu**" olarak hazırlanmıştır.

Değerlendirme raporu, Üniversitenin eğitim, araştırma ve topluma hizmet faaliyetleri ile kurumsal yönetim sistemini ve süreçlerini kalite güvence sistemi çerçevesinde ele almakta olup ön ziyaret ve saha ziyareti çerçevesinde iç ve dış paydaşlar ile görüşmelere ve elde edilen bilgi ve belgelere dayanmaktadır. Raporda, ziyaret, görüşme ve toplantılarda edinilen bilgiler yanında stratejik plan, kurum iç değerlendirme raporu, performans programı, faaliyet raporu, devam etmekte olan akreditasyon çalışmaları ve ilgili diğer belgeler ile Üniversitesinin çeşitli yönergeleri ve dokümanları göz önüne alınmıştır.

Raporda, üniversitenin güçlü ve gelişmeye açık yönleri üzerine yapılan değerlendirmeler Takım Üyelerinin tam mutabakatına dayanmaktadır. Kurumsal Dış Değerlendirme Geri Bildirim Raporu bütününde yapılan değerlendirmelere ilişkin herhangi bir görüş ayrılığı bulunmamaktadır.

Rapor kapsamında yapılan değerlendirmelerin başta Fırat Üniversitesi olmak üzere tüm taraflara gelecek dönemde yürütülecek çalışmalar açısından katkı sağlayacağına inanmaktayız. Bu süreçlerin başlatılmasında büyük emek veren YÖK Başkanlığına, süreçleri başarılı bir şekilde yürüten ve koordine eden Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanlığına ve süreçteki samimi ve yapıcı destekleri için Fırat Üniversitesinin üst yönetim, çalışanları ve öğrencileri ile diğer iç ve dış paydaşlarına şükranlarımızı sunuyoruz.

1. Giriş

1.1 Kurumsal Dış Değerlendirme Süreci

Fırat Üniversitesi Kurumsal Dış Değerlendirme süreci doküman inceleme, ön saha ziyareti ve saha ziyareti olmak üzere üç temel aşamada gerçekleştirilmiştir. Doküman inceleme aşamasında Fırat Üniversitesinin Kurumsal İç Değerlendirme Raporu, Stratejik Planı başta olmak üzere plan ve program dokümanları ile kurumun web sayfası ve ilgili belgeleri incelenmiştir. 29.10.2017 tarihli ön saha ziyaretinde ise üst yönetim ve Kalite Komisyonu ile Takım üyeleri bir araya gelmiş, kurumu genel olarak tanımak üzere kampüs ve genel amaca yönelik bazı ortak mekânlar gezilmiş ve saha ziyareti öncesi program oluşturmaya yönelik hazırlık görüşmeleri yapılmıştır.

Prof. Dr. Muhammet GÜVEN başkanlığındaki Değerlendirme Takımı Fırat Üniversitesine kurumsal değerlendirme ziyaretini 29 Ekim-1 Kasım 2017 tarihlerinde gerçekleştirmiştir.

Tablo 1: Değerlendirme Takımı

Görev	İsim-Soyad	Kurumu
Takım Başkanı	Muhammet Güven	Erciyes Üniversitesi
Değerlendirici	Hülya Kartal	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Değerlendirici	Hakkı Hakan Yılmaz	Ankara Üniversitesi
Değerlendirici	Hasan Hakan Bozkurt	İstanbul Üniversitesi
Değerlendirici	Feza Kerestecioğlu	Kadir Has Üniversitesi

Fırat Üniversitesi, Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği'nin 7. Maddesi gereğince 31.10.2016 tarihinde Fırat Üniversitesi Kalite Komisyonu'nu kurarak kalite güvence sistemi oluşturulması çalışmalarına başlamıştır. Üniversite, Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği uyarınca YÖK'ün başlattığı, 5 yılda bir zorunlu kurumsal dış değerlendirme süreci için Nisan 2017'de hazırladığı "Kurum İç Değerlendirme Raporu (KİDR)"nu YÖK'e sunmuştur.

29 Ekim tarihinde başlayan süreçte Değerlendirme Takımı önceden hazırlanıp kurumla paylaşılan program çerçevesinde yerinde inceleme, gözlem ve değerlendirmelerde bulunmuş, üniversitenin akademik ve idari değişik birimleri ile toplantılar yapmış, çeşitli merkezleri ve laboratuvarları ziyaret etmiş, gerekli belge ve bilgileri toplamış, iç ve dış paydaşlar ile program dahilinde görüşmüştür. Gün içinde yerinde inceleme ve toplantılarla

geçen değerlendirme süreci, akşamları gün içinde yapılan ziyaret ve toplantıların değerlendirilmesi ve çıkış raporu yazılması çalışmalarını ile devam etmiştir.

Dış Değerlendirme çalışması 1 Kasım 2017 tarihinde Rektör ve Fırat Üniversitesi Kalite Komisyonu üyeleri ile üniversitenin güçlü yönlerinin ve gelişime ihtiyaç duyulan yönlerine ilişkin ana bulguların Çıkış Bildirimi kapsamında sözlü olarak paylaşılması ile tamamlanmıştır.

1.2 Kuruma İlişkin Bilgiler

Köklü bir geçmişe sahip olan Fırat Üniversitesinin eğitim-öğretimi 1967 yılına gitmektedir. 1967 yılında açılan Yüksek Teknik Okul ile eğitime başlayan okul aynı yıl içerisinde Ankara Üniversitesi Senatosunun Elazığ'da Veteriner Fakültesinin kurulmasını öngören kararı Milli Eğitim Bakanlığınca onaylaması ile farklı bir ivme kazanmıştır. Yüksek Teknik Okulu, 1969 yılında Elazığ Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi (EDMMA)'ne dönüştürülmüş, Veteriner Fakültesi de 1970 yılında Ankara Üniversitesine bağlı olarak eğitim-öğretime başlamıştır.

Elazığ'daki yükseköğretim kurumları, 11 Nisan 1975'de "Fırat Üniversitesi" adıyla tek bir çatı altında toplanmış ve Veteriner Fakültesi, Fen Fakültesi ve Edebiyat Fakültelerinden oluşan bir yapı çerçevesinde faaliyete başlamıştır. EDMMA ise Mühendislik Fakültesine dönüştürülerek, 1982 yılında kurulan Tıp Fakültesi ile birlikte Üniversite bünyesinde yer almıştır.

Fırat Üniversitesi, Elazığ merkez kampüsünde ve ilçelerindeki gelişimine ilave olarak, 1983'ten itibaren Bingöl, Muş ve Tunceli illeri ile Erzincan'ın Kemaliye ilçesinde Fırat Üniversitesine bağlı yükseköğretim kurumları açmış ve daha sonraki yıllarda bu kurumların birer üniversiteye dönüşmesine vesile olmuştur. Ayrıca Fırat Üniversitesi gerçekleştirdiği lisansüstü faaliyetler ile bu üniversitelere öğretim üyesi yetiştirmiş ve Doğu/Güneydoğu Anadolu'da yükseköğretimin gelişimine önemli katkı sağlayan bir yükseköğretim kurumu haline gelmiştir.

Türkiye'nin köklü üniversitelerinden olan Fırat Üniversitesi, 2016-2017 akademik yılında 17 Fakülte, 2 Yüksekokul, 1 Devlet Konservatuarı, 9 Meslek Yüksekokulu ve 4 Enstitü ile 50 bine yakın öğrenciye yönelik olmak üzere eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir. Fırat Üniversitesine bağlı olarak şimdiye kadar kurulmuş olan fakülte, enstitü, yüksekokul ve

meslek yüksekokullarının kuruluş yıllarına <http://www.firat.edu.tr/content/tarih%C3%A7e-0> adresinden ulaşılabilir.

1.3. Değerlendirme Süreci

Fırat Üniversitesi kurumsal dış değerlendirme süreci takımımızın 15 Ağustos 2017 günü görevlendirilmesi ile fiilen başlamış ve takım üyelerine kurumsal iç değerlendirme raporu (KİDR) verilmiştir. Ardından takımımız rapor üzerinde ön değerlendirme çalışmalarını gerçekleştirmiş ve Fırat Üniversitesi Rektörlüğü ile birlikte 29 Eylül 2017 tarihinde ön ziyaret, 29 Ekim-1 Kasım 2017 tarihlerinde ise saha ziyareti yapılması kararlaştırılmıştır.

Ön ziyarette saha ziyareti programı oluşturulmuştur. Saha ziyaretinde aşağıda yer alan program aynen uygulanmıştır. Üniversite yetkililerinin çok büyük desteği ve nitelikli ön hazırlığı sayesinde program başarılı bir şekilde takip edilmiş ve bu raporda sunulan gerekli verilere ulaşılabilmiştir.

Tablo 2: Fırat Üniversitesi 29 Ekim-1 Kasım 2017 Saha Ziyareti Programı

0. Gün (29 Ekim Pazar, 2017)		
11.30 - 12.00	Değerlendirme Takımı Üyelerinin otele yerleşmesi	
14.00 - 18.00	Değerlendirme Takımı saha çalışması öncesi planlama toplantısı	
19.00	Akşam Yemeği/Tanışma Toplantısı	Rektör ve Rektör Yardımcıları Kalite Komisyonu Üyeleri
1. Gün (30 Ekim Pazartesi)		
08.30 -08.45	Değerlendirme Takımı Üyelerinin Rektörlük Binasına transferi	
09.00 - 09.45	Rektör Ziyareti	Rektör Rektör Yardımcıları
09:45 – 10:00	Değerlendirme Takımı Üyelerinin Toplantı Salonuna transferi	
10:00 – 11:00	Kalite Komisyonu ile Toplantı	Kalite Komisyon Üyeleri
11:00 – 13:00	Kampüs ziyareti, akademik personel ve öğrencilerle görüşme (1. Grup: Eğitim Fakültesi, 2. Grup: Veterinerlik Fakültesi)	Dekanlıkla görüşme
		Akademik personelle görüşme (3 Prof, 3 Doç, 2 Yrd. Doç.,2 Araştırma Görevlisi)
		Öğrencilerle görüşme

13.00 - 13.45	Öğle Yemeği	Rektör Rektör Yardımcıları Kalite Komisyonu Üyeleri
13:45 – 14:00	Değerlendirme Takımı Üyelerinin Tıp Fakültesi ve Mühendislik Fakültesine Transferi	
14:00 – 16.30	Kampüs ziyareti, akademik personel ve öğrencilerle görüşme (1. Grup; Tıp Fakültesi; 2. Grup; Mühendislik Fakültesi)	Dekanlıkla görüşme
		Akademik personelle görüşme (3 Prof, 3 Doç, 2 Yrd. Doç.,2 Araştırma Görevlisi)
		Öğrencilerle görüşme
16.30 - 18.30	Ortak Görüşme: Değerlendirme Takımının kurumun paydaşlarıyla görüşmesi (dış paydaşlar; mezunlar, Tabip Odası Temsilcisi, İşveren Temsilcileri, yerel yönetimler, 2 teknokent firması, Fırat Kalkınma Ajansı)	
18.30 – 18.45	Değerlendirme Takımı Üyelerinin otele transferi	
19.30 - 20.30	Akşam Yemeği	
20.30 -	Değerlendirme takımının toplantısı	
2. Gün (31 Ekim Salı)		
09.00 – 10.30	Takım Üyelerinin Kesikköprü Kampüsü'ne (2 kişi; İletişim Fakültesi, Merkez Laboratuvar) gidişi	İdareyle görüşme
		Akademik personelle görüşme (3 Prof, 3 Doç, 2 Yrd. Doç.,2 Araştırma Görevlisi)
		Öğrencilerle görüşme
9.00 – 10.30	Maden (Organize Sanayi) MYO Ziyareti (1 kişi)	İdareyle görüşme
		Akademik personelle görüşme
		Öğrencilerle görüşme
	İİBF Fakülte ziyareti (1 kişi)	İdareyle görüşme
		Akademik personelle görüşme (3 Prof, 3 Doç, 2 Yrd. Doç.,2 Araştırma Görevlisi)
		Öğrencilerle görüşme
	Takım üyeleri tarafından ziyaret sırasında belirlenecek bir birimin Ziyareti (1 kişi)	İdareyle görüşme
		Akademik personelle görüşme (3 Prof, 3 Doç, 2 Yrd. Doç.,2 Araştırma Görevlisi)
		Öğrencilerle görüşme
	Teknik Bilimler MYO Ziyareti	İdareyle görüşme
		Akademik personelle görüşme

10.30 - 11.30	Yabancı Diller YO Ziyareti	Öğrencilerle görüşme
		İdareyle görüşme
		Akademik personelle görüşme
		Öğrencilerle görüşme
11.30 - 12.30	Fen Bilimleri Enstitüsü	İdareyle görüşme
		Akademik personelle görüşme
		Öğrencilerle görüşme
	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İdareyle görüşme
		Akademik personelle görüşme
		Öğrencilerle görüşme
12.30 – 12.45	Değerlendirme Takımı Üyelerinin Rektörlük Kampüsüne transferi	
12.45 - 13.30	Öğle yemeği	
13.30 – 14.00	Değerlendirme Takımı Üyelerinin Rektörlük binasına transferi	
14.00 - 15.00	İdari Birim Yöneticileriyle görüşme	Öğrenci işleri, Kütüphane dokümantasyon, SKS, İdari Mali İşler, Strateji Geliştirme, Personel, Bilgi İşlem, İç Denetim
15.00 - 16.00	Öğrenci kulüpleri ve öğrenci temsilciyle görüşme	Öğrenci kulüpleri, öğrenci temsilcisi
16.00 – 16.15	Değerlendirme Takımı Üyelerinin TEKNOPARK'a transferi	
16.15 - 18.30	TEKNOPARK, Araştırma Merkezi/Birim Yöneticileri ile görüşme	TEKNOPARK, BAP, TTO, 3 Araştırma Merkez müdürü, SEM, Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü (Başhekim)
18.30 – 20:00	Akşam Yemeği	
20.00 – 20.15	Değerlendirme Takımı Üyelerinin konaklama yerine transferi	
20.30	Değerlendirme formunun doldurulması ve çıkış bildiriminin hazırlanması	Değerlendirme takımı
3. Gün (1 Kasım Çarşamba)		
08.30-08.45	Değerlendirme Takımı Üyelerinin Rektörlük Binası'na transferi	
09:00 - 9.45	Rektörle kısa görüşme	Değerlendirme takımı, Rektör

09.45 - 11.45	Çıkış görüşmesi	Değerlendirme takımı üyeleri, Rektör ve Rektör ve Rektör Yardımcıları, Kalite Komisyon Üyeleri, Kurum ziyareti yapılan yöneticiler ve Rektörün uygun gördüğü davetliler.
12.00 -	Öğle Yemeği ve Değerlendirme Takımı Üyelerinin Fırat Üniversitesi'nden ayrılışı	

Yapılan ziyaretlerde akademik birimlerin (Fakülte, Yüksekokul, Enstitü, Bölümler, Merkezler, Laboratuvarlar) gerek yönetim kademesinde bulunan akademik ve idari personelle, gerekse bu kurumlarda çalışan öğretim üyesi ve araştırmacılar ve öğrencilerle görüşülmüştür. Dış Paydaşlarla yapılan toplantıya sanayi ve iş dünyasından ve üniversite ile işbirliği içinde olan kamu kurum temsilcileri katılmıştır. Değerlendirme sürecindeki ziyaretlerde ve yapılan görüşmelerde gündeme gelen konularla ilgili olarak kurum ve birimlerden ek bilgi ve belgeler talep edilmiş ve bu belgeler üzerinden de tespit ve değerlendirmeler yapılmıştır. Yapılan değerlendirmeler, kurum üst yönetimi ve Kalite Komisyonu üyeleri ile yapılan son toplantıda paylaşılmıştır.

2. Kalite Güvence Sistemi

2.1. Kurumun misyon, vizyon, stratejik hedefleri ve performans göstergelerini belirlemek, izlemek ve iyileştirmek üzere kullandığı yöntem

Kurumun ilan edilmiş bir kalite politikası bulunmaktadır. Kurumda bazı birimlerde akreditasyon kültürü ve geleneğinin olduğu ve bunun yönetimce desteklediği gözlemlenmiştir. Kalite politikasının uygulamada taraflar açısından iyi anlaşılması ve sahiplenmenin sağlanması için daha açık ve görünür hale getirilmesi beklenmektedir.

Fırat Üniversitesi, 2013 yılında 2014-2018 dönemini kapsayan Stratejik Plan çalışmalarına temel olmak üzere misyon, vizyon, değerler ve stratejik amaçlarını belirlemiştir. Bununla birlikte, Stratejik Plan ve Performans Programında yer alan performans göstergeleri ile kalite güvencesi süreçleri arasında ilişki açık değildir. Plan ve programın kurumsal seviyede yönetim ve planlama aracı olarak kullanılması için iki doküman arasındaki bağın güçlendirilmesi gerekmektedir.

Performans programı stratejik plan ile bütçe arasındaki ilişkiyi kuracak yapıda görülmemiştir. Programın kurumun bütçesine yön verecek ve plan hiyerarşisine uygun bir şekilde hedef, faaliyet/ proje çerçevesinde geliştirilmesine ihtiyaç olduğu tespit edilmiştir.

2.2. Kurum Kalite Komisyonunun kalite güvencesi sisteminin kurulması ve işletilmesi kapsamındaki yetki, görev ve sorumlulukları

Kalite Komisyonunun yetki, görev ve sorumlulukları, organizasyon yapısı tanımlıdır. Fırat Üniversitesinde Kalite Komisyonu çoğulcu katılım ile temsil edilmekte olup, zaman zaman temsilcisi olmayan birimlere de yapılan toplantılarla temaslarda bulunmaktadır. Kalite Güvence anlayışının kurumun tamamına yaygınlaşması ve benimsenmesinin sağlanması için Kurum Kalite Komisyonuna bağlı olarak çalışan “Birim Kalite Komisyonları” oluşturulmuştur. Özellikle akreditasyon kapsamındaki birimlerdeki bariz fark göze çarpmaktadır. Kalite komisyonu çalışmalarına dış paydaşların katılımının akredite olmayan bölümlerde de sağlanması beklenmektedir.

Komisyon çalışmalarının şeffaflığı, kamuoyuyla paylaşımı yeterli düzeyde görülmüştür.

Kurumsal dış değerlendirme, program akreditasyonu, Sağlıkta Kalite Standartları kapsamında kurumda geçmişte gerçekleştirilen ve halen yürütülen çalışmalar bulunmaktadır. Bu süreçlerin yönetim şekli açık ve net şekilde tanımlıdır.

Bilgi Yönetim Sistemi’nden elde edilen veri ve ölçümlerin kalite süreçlerinde kullanımına ilişkin işleyen bir sistemin kurulmasına ihtiyaç vardır.

Üniversitede laboratuvar akreditasyonu ve sistem standartları yönetimi (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO50001 vd.), ödül süreçleri (EFQM, ...) ile ilgili çalışmalar geliştirilmesi gereken alan olarak burada öne çıkmıştır.

Atama ve yükseltme kriterlerinin misyon ve hedeflerle ilişkisi sağlanmıştır. Eğitimcilerin eğitimi programı bazı birimlerde bulunmakta ve sonuçları izlenmektedir. Program güncelleme çalışmaları ilan edilen sıklıkta yapılmaktadır. Akredite olmak isteyen programlar teşvik edilmektedir. Bilgi Yönetim Sistemi’nde birçok veri ve ölçüme ulaşılabilmektedir. Kalite Komisyonunun yetki, görev ve sorumlulukları, organizasyon yapısı tanımlıdır. Komisyon

çalışmalarının şeffaflığı, kamuoyuyla paylaşımı yeterli düzeydedir. Süreçlerin yönetim şekli açık ve net şekilde tanımlıdır.

2.3. İç paydaşlar (akademik ve idari çalışanlar, öğrenciler) ve dış paydaşların (işverenler, mezunlar, meslek örgütleri, araştırma sponsorları, öğrenci yakınları vb.) kalite güvencesi sistemine katılımı ve katkı vermeleri

Fırat Üniversitesinde iç ve dış paydaşlardan anket ve toplantılar ile alınan görüşler çıktıya dayalı eğitim programlarının ve araştırma faaliyetlerinin geliştirilme sürecinde geri bildirim olarak kullanılmaktadır. Kamu hizmetlerinin yararlanıcı ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirilebilmesi için yararlanıcıların taleplerinin bilinmesi gerekir. Paydaş anket sonuçlarının düzenli olarak tekrarlanması ve hedef performans çerçevesinde değerlendirilmesi halinde, eğitim programlarının, odaklanılan araştırma alanlarının gelişimine ve diğer iyileştirmelere daha etkili katkı vereceği düşünülmektedir.

Akredite olmuş ya da akreditasyon sürecine girmiş birimler tarafından iç ve dış paydaşlardan alınan görüşler, program yeterliliklerinin belirlenmesi ve eğitim programların geliştirilme süreçlerinde geri bildirim olarak kullanılmakta iken, Kalite komisyonu çalışmalarına dış paydaşların katılımının akredite olmayan bölümlerde de sağlanması beklenmektedir.

Paydaşların temsil edilmesi konusunda hassas davranılması Stratejik plan uygulamasında ve kalite çalışmalarında değişik grup ve sektörlerden katkı sağlanması açısından önemlidir ve planın uygulanabilirliğini sağlayacak önemli etmenlerdendir.

Fırat Üniversitesi'nin stratejik planında paydaşların listesine yer verilmiş olmakla beraber, paydaş analizinin üç grupta gerçekleştirildiğine ve paydaş görüşlerinin anket yöntemiyle alındığına yer verilmiş olup, paydaş görüşlerinin stratejik plana nasıl ve ne derece yansıtıldığına ilişkin bir açıklamaya yer verilmemiştir.

Stratejik planın uygulanmasında analizlere yer verilmeli, paydaş analizine ilişkin süreç ve uygulanan yöntemlerin sonuçları açıklanmalı ve gerçekleştirilen analizin plana yansıma biçimi de hissettirilmelidir. İç ve dış paydaşlarla yapılan yüz yüze görüşmelerde daha çok görüş alış veriş yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Kalite komisyonu çalışmalarına iç paydaşların katılımının ne şekilde sağlandığı tanımlanmıştır. Bu durum iç paydaşlar tarafından bilinmektedir.

Kalite komisyonu çalışmalarına dış paydaşların katılımının özellikle akredite olan bölümlerde ne şekilde sağlandığı tanımlanmıştır. Bu durum dış paydaşlar tarafından bilinmektedir. Paydaş görüşlerinin kalite güvence sistemi süreçlerine daha sistematik ve düzenli olarak alınması beklenmektedir.

Bölgesel paydaşlarının koordinasyonu ve aynı hedefe doğru birlikte çalışmasını sağlamak için olduğu kadar, kendi kaynaklarını verimli ve etkili kullanabilmesi ve gerektiğinde ek kaynaklardan yararlanabilmesi için üniversite dışından kaynak teminini ve paydaş ilişkilerini sağlamak adına çeşitli platformlar oluşturulmuştur. Her bir işbirliğinin düzenli aralıklarla hedef-performans odaklı olarak gözden geçirildiğine çalışmaların sistematik hale getirilmesi gerekmektedir.

Mezunlar ile ilgili bazı birimlerde düzenli çalışmalar bulunurken genele yaygınlaştırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Dış paydaşlar, Üniversitenin yerel yönetim, iş dünyası, STK'lar ve halkla pozitif bir sinerji yakaladıklarını, eğitim, danışmanlık, test ve analiz hizmetleri kapsamında kolay erişim ve hızlı cevap alma imkanının sağlanmış olmasından dolayı duydukları memnuniyeti dile getirmişlerdir. Bununla birlikte Üniversite laboratuvarlarının akredite olmasının sanayi-üniversite işbirliğinin çok daha hızlı gelişmesine katkı sağlayacağını da vurgulamışlardır.

3. Eğitim - Öğretim

3.1. Programların Tasarımı ve Onayı

2016 yılı sonu itibari ile üniversitede eğitim verilen program sayısı 611 olup bunun %25'i yüksek lisans ve doktora programlarıdır. İç paydaşlara yönelik anket çalışmaları KİD raporundan anlaşıldığı üzere üniversite için yeni başlamıştır. Stratejik plan hazırlıkları sürecinde uygulamaya giren memnuniyet anketleri ile , "Öğrenci Otomasyon Programı-Proliz" üzerinden "Ders Değerlendirme Anketleri"ni öğrencilerin doldurdukları belirtilmiştir. Bu uygulamaların standart bir şekilde geliştirilerek uygulanmasına yönelik bir stratejinin olması önemli görülmektedir. Bununla birlikte uzun bir dönem bu tür uygulamaların kurum

içinde eksikliği nedeniyle geçiş sürecinin iyi yönetilmesi ve taraflara iyi anlatılması gerekmektedir.

Fırat Üniversitesi programları, tanımlı süreçler ve belirlenen takvime göre yürütmekte, Üniversite Senatosunda nihai karar almak suretiyle paydaşlarla paylaşmaktadır. İç ve dış paydaşların artmaya başlayan katkısına rağmen, süreçte dış paydaş desteğinin yetersiz kaldığı ve tüm programlara yaygınlaştırılmadığı görülmüştür. Programların eğitim amaçlarının belirlenmesinde, ders ve bilgi paketlerinin ve müfredatın tasarımında iç ve dış paydaşların katkısını almaya yönelik çalışmaların geliştirilmesi gerekmektedir.

Programların yeterlilikleri belirlenirken Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesiyle (TYYÇ) uyumu göz önünde bulundurulmaktadır. TYYÇ matrisleri ile ilişkilendirilmiş ve bilgi paketlerinde ilan edilmiştir. Sürece, iç paydaş olarak öğretim elemanlarının yanı sıra öğrenci temsilcisi seviyesinde katılım sağlandığı yönünde tespitler yapılmış olmakla birlikte öğrencilerin katkılarının sınırlı seviyede kaldığı görülmektedir. Program tasarım ve onay süreçlerinde paydaşların katkısının daha etkin alınmasının eğitim faaliyetlerinin iyileştirmesine yönelik çalışmalara katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Yine Programların yeterlilikleri (mezun bilgi, beceri ve yetkinlikleri) belirlenirken tanımlı süreçler ve aktif öğrenci katılımı sağlanmalıdır.

Fırat Üniversitesinin eğitim kalitesini yükseltmek amacıyla program akreditasyonlarını teşvik ediyor olması, akreditasyon süreçlerine katılan birimlere destekleyici katkılar sunması Üniversitenin güçlü yönlerinden biridir. Bu kapsamda Mühendislik, Veteriner ve Tıp Fakültelerinde yürütülen akreditasyon çalışmaları hem bu fakülteler hem de öğretici etkisiyle diğer fakülteler açısından oldukça önemli görülmektedir.

Üniversite programlarını eğitim amaçları ve öğrenme çıktılarına ulaşılmasını güvence altına almakta, programların eğitim amaçları ve kazanımları kamuoyuna belli bir standartta açık bir şekilde ilan edilmektedir.

Fırat Üniversitesinde öğrencilerin staj ve işyeri eğitimi gibi kurum dışı deneyim edinmelerinin esasları programların staj yönergeleri ile tanımlanmıştır. Öğrencilerin staj ve işyeri eğitimi gibi kurum dışı deneyim edinmeleri gerektiğinde, Üniversite, programın kurum dışı destek bileşenlerini tanımlı süreçlerle garantiye almaya çalışmaktadır. Bununla birlikte özellikle

programların yerel ekonomiye katkısı ve öğrencilerin uygulamalı bilgilerinin güçlendirilmesi amacıyla dış paydaşlarla ilişkilerin geliştirilmesinde staj konusunun önemli bir husus olarak ele alınması gerektiği düşünülmektedir.

3.2 Programların Sürekli İzlenmesi ve Güncellenmesi

Üniversitenin programları izleme ve değerlendirme sistemi konusundaki çalışmalarının sistematik bir çabaya dönüşmesi son iki yılda yürütülen çalışmalara dayanmaktadır. Programların değerlendirilmesi, dış paydaş analizleri, kurum mezunlarının düzenli takibi ve işe yerleştirme konuları başta olmak üzere iyileştirme çabalarına kurumun izleyen dönemde devam etmesi kritik önemde görülmektedir. Bu anlamda dış paydaş katkılarının akreditasyon sürecindeki programlarda alınmaya başlandığı, ancak üniversitenin bütününe yönelik olmak üzere geniş bir paydaş grubunu temsil edecek yöndeki katkıların sınırlı seviyede kaldığı ve kurum geneline yaygınlaşmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle mezun, iş çevreleri, sektör temsilcileri, kamu kurumları ve meslek örgütü temsilcileri başta olmak üzere dış paydaş grubunun sürece aktif ve sürekli katılımının sağlanması kurumun gelişmeye açık öncelikli alanlarından birisi olarak belirlenmiştir.

Ayrıca, paydaş bilgilendirme toplantıları veya başka yöntemlerle paydaşlara yönelik farkındalık ve bilgilendirme yönündeki faaliyetlerin bu süreçte bir strateji olarak ele alınması (özellikle yeni stratejik plan hazırlıkları kapsamında) ve gerçekleştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Üniversite özellikle akredite olan programlarda program yeterliliklerine ulaşıp ulaşılmadığının izlenmesi amacına yönelik çalışmaları yürütmektedir. Son dönemde önemli bir ivme kazanan bu çalışmaların önceden belirlenmiş standartlar çerçevesinde bilgi ve deneyim paylaşımı ile kurumun bütününe yaygınlaştırılarak ve paydaşlarının aktif katılımı sağlanarak geliştirilmesine ihtiyaç olduğu görülmüştür. Bu yapı üniversite içinde bir öğrenme etkisi de yaratacaktır.

Üniversitede akredite olan bölümler yönetim tarafından desteklenmektedir. Akredite olmak isteyen bölümlere yönelik bir teşvik yaklaşımının yönetimde çok net bir şekilde olduğu görülmüştür.

3.3. Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

Fırat Üniversitesinde derslerin öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerleri (AKTS) kullanılmakta olup, ders bilgi paketlerinde AKTS bilgisi yer almaktadır. Programlarda yer alan derslerin iş yüküne dayalı kredi değerleri (AKTS) belirlenmiştir. Bununla birlikte sistemin özellikle iç paydaşlar tarafından iyi anlaşılması ve uygulamadan çıkarılacak deneyimlerle geliştirilmesine yönelik olmak üzere Üniversitenin sürekli bir izleme ve değerlendirme altyapısı geliştirmesine ihtiyaç olduğu tespit edilmiştir.

Üniversitede öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı Türkiye ortalamasının altında olup bu durum üniversite açısından önemli bir avantajdır. Bununla birlikte, geçmişte birçok üniversitede olduğu gibi ana bölümlerin dışında kurulan bölümlere yeterli öğrenci gelmemesi, bu tür programların akreditasyonu sorunu ve bölümlerin kapatılması sonucu ortaya çıkan öğretim üyesi ve fiziki alan kullanımı gibi hususlardan üniversite yönetiminin gelecek dönemin stratejilerini gerekli dersleri çıkararak fakültelerle geliştirmesi önemli görülmektedir. Bu durum programlara ilişkin çalışmalar açısından da kritiktir. İzleyen döneme ilişkin stratejik plan çalışmalarında bu konunun ele alınması beklenmektedir.

Üniversite devam eden her öğrenciye bir akademik danışman atanmaktadır. Üniversite genelinde akademik danışmanlık hizmetlerine yönelik genel bir memnuniyet görülmüş ve bu husus kurumun güçlü yanlarından biri olarak tespit edilmiştir. Bu kapsamda öğretim elemanları, öğrencilere öğrenimlerinde yeterli rehberlik ve desteği sağlamaktadır. Üniversite, programlarının eğitim amaçlarına ulaştığından ve öğrencilerin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verdiği için mezunlarını düzenli olarak izlemeli ve programlarını periyodik olarak gözden geçirerek güncellemelidir.

Öğrencilerin derslerde gösterdiği başarı ve programların ilişkisi son dönemde uygulamasına geçilen anketler ile izlenmeye çalışılmaktadır. Bununla birlikte, anket kullanımının başlangıç aşamasında olması ve anket dışındaki yöntemlerin kullanımının sınırlı olması ve tüm programlar geneline yaygınlaştırılmaması gibi hususlar da gelişmeye açık yönler arasında görülmektedir. Öte yandan, programda yer alan derslere dair edinilen ders değerlendirme anketi sonuçları sistematik olarak ilgili öğretim üyeleri ile paylaşılmalı, öğretim üyesinin performansını izlemek amaçlı değerlendirilmelidir.

3.4. Öğrencinin Kabulü ve Gelişimi, Tanınma ve Sertifikalandırma

Üniversitede, öğrenci kabullerine yönelik olmak üzere genel hükümlerin belirleyiciliğinde açık kriterler belirlenmiştir. Diploma, derece ve diğer yeterliliklerin tanınması ve sertifikalandırılması ile ilgili olarak önceden tanımlanmış ve yayımlanmış kurallar tutarlı ve kalıcı bir şekilde uygulanmaktadır.

Ancak, programlara kabul edilen öğrencilere dair verilerin ve öğrencilerin akademik gelişimlerinin sınırlı bir seviyede izleniyor olması, edinilen sonuçların sürekli iyileştirmeye yönelik kullanıldığına ilişkin bilgilerin bulunmaması gelişmeye açık yönler arasında tespit edilmiştir.

3.5. Eğitim-Öğretim Kadrosu

Son beş yılda üniversitede eğitim gören öğrenci sayısı %37,5 ile belirgin bir artış göstermiştir. Üniversite geçen akademik yılın verilerine göre 899'u öğretim üyesi olmak üzere 1742 akademik kadro ile eğitim faaliyetlerine devam etmektedir. Öğretim üyesi başına 49 öğrenci düşmektedir. Toplam akademik personel açısından bakıldığında bu sayı 25'e karşılık gelmektedir.

Eğitim-öğretim kadrosunun işe alınması, atanması ve yükseltmeleri ile ilgili süreçlerin, 2547 sayılı Kanun başta olmak üzere Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı ve Üniversite Personel Dairesi Başkanlığının çıkarmış olduğu düzenleme ve süreçlere uygun bir şekilde yürütüldüğü görülmüştür. Fırat Üniversitesinde öğretim üyelerinin ve görevlilerinin işe alınma, atanma sürecinde üniversitenin atama ve yükseltme kriterleri esas alınmaktadır. Kurum, eğitim-öğretim kadrosunun işe alınması, atanması, yükseltilmesi ve ders görevlendirmesi ile ilgili tüm süreçlerde adil ve açık olup ilgili mevzuat çerçevesinde yürütülmektedir.

Eğitim kadrosunun çok çeşitli program ve desteklerle güçlendirilmesine yönelik faaliyetler yapılmakla birlikte özellikle eğitimcilerin eğitimi programı şeklinde programların daha kurumsal bir şekilde uygulanması ve sonuçların izlenerek programların güncellemesine ihtiyaç olduğu tespit edilmiştir.

3.6. Öğrenme Kaynakları, Erişilebilirlik ve Destekler

Fırat Üniversitesi, eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütmek için uygun mali kaynaklara sahip olup, öğrenme olanaklarının tüm öğrenciler için yeterli ve erişilebilir olmasını büyük ölçüde güvence altına almaktadır.

Üniversitenin merkez kütüphanesi ve fakültelerdeki ders çalışma alanlarının yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Öğrenciler özellikle kütüphanelerin yetersizliği yanında ders çalışma alanlarının kullanım saatlerinin de sınırlı olması nedeniyle bu alanlardan yeterince yararlanamadıklarını ifade etmiştir. Üniversitenin kütüphane ve ders çalışma salonlarının artırılması ve özellikle sınav dönemlerinde kütüphane ve ders çalışma alanlarının kullanım süresinin uzatılması geliştirilmesi gereken bir alan olarak görülmüştür.

Öğrencilere sunulan kültürel ve sosyal etkinlik imkânları, spor alanları güçlü yönler olarak öne çıkmaktadır. Yine üniversitede uygulamalı eğitim verilen bölümlerin sahip oldukları laboratuvar ve atölye alt yapısının son derece gelişkin olması üniversitenin güçlü yanlarıdır.

Üniversitede öğrenci gelişimine yönelik sosyal, kültürel, sportif faaliyetler yeterli düzeyde desteklenmektedir. Bununla birlikte, merkezdeki kampüse uzak olan bölümlerdeki öğrencilerin sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımının daha kısıtlı olduğu görülmüştür. Sosyal ve kültürel alanlara uzak kampüslerde olan öğrencilerin erişiminin artırılması geliştirilmesi gereken bir alandır.

Engelli öğrencilerin dersliklere ulaşmalarında kolaylık sağlamak üzere gerekli fiziki ortamın (rampa, asansör, tekerlekli sandalye) oluşturulması için gerekli çalışmalar yapıldığı, uluslararası öğrencilere danışma merkezi statüsünde olan Uluslararası Öğrenci Ofisi'nin (<http://dib.firat.edu.tr/>), gerekli desteği ve yönlendirmeye yönelik faaliyetlerinin olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, engelsiz üniversite koşullarının tam oluşması için programlanan çalışmaların devam etmesi gerekmektedir.

Bütçe yönetimine ilişkin olarak makul seviyede bir işleyiş ve şeffaflık bulunmaktadır. Finansal kaynakların dağılımı şeffaf ve hesap verilebilirlik ilkelerinin uygulanması (Devlet katkısı, döner sermaye, öz kaynaklar, SKS gelirleri, açık/uzaktan eğitim öğretim gelirleri, yaz okulu, araştırma kaynakları vb.) ile öğrenim kaynakları ve öğrencilere sunulan destekler açısından % dağılımı ile buna ilişkin değerlendirmelere yönelik olmak üzere bir kurumsal kapasite

geliştirilmesine ihtiyaç duyulduğu tespit edilmiştir. Bu çerçevede Fırat Üniversitesi'nin mevcut orta vadeli programları ortaya koyan "Stratejik Planı", "Performans Programları", ve "Bütçe" ile Faaliyet Raporları'nın 5018 sayılı kanunun öngördüğü çerçeve içinde fonksiyonel bir şekilde kullanılması konusu geliştirilmesi gereken bir alan olarak görülmüştür.

İç kontrol uyum eylem planının eksikliği ve iç kontrol sistemine yönelik çalışmaların yetersizliği kurum açısından makul güvencenin sağlanması ve risklerin yönetilmesi açısından kritik öneme sahiptir. Bu bağlamda, etkin bir mali yönetim tesis edilmesine yönelik olmak üzere iç kontrol sistemine yönelik eylem planının hazırlanması ve öngörülen faaliyetlerin hızla mali yönetim sürecinde hayata geçirilmesi geliştirilmesi gereken önemli bir alan olarak tespit edilmiştir.

4. Araştırma-Geliştirme ve Toplumsal Katkı

4.1. Araştırma Stratejisi ve Hedefleri

Fırat Üniversitesi'nin 2014-2018 yılı Stratejik Planı'nda, yer alan stratejik amacı; bilimsel araştırma faaliyetlerinin geliştirilmesi olarak belirlenmiştir. Bu çerçeve kapsamında araştırma hedefleri;

- Stratejik plan dönemi boyunca (2014-2018) Bilimsel Araştırma Projeleri altyapısını geliştirmek,
- Bilimsel faaliyetlere daha fazla destek ve teşvik sağlanmasına yönelik çalışmalar yapmak,
- Bilimsel toplantı, konferans, seminer vb. faaliyetler için kaynak oluşturmak,
- Proje Koordinasyon ve Danışmanlık Merkezi tarafından proje hazırlanmasına yönelik eğitim toplantıları düzenlemek ve proje hazırlayacak öğretim üyelerine teknik destek vermek,
- Projelere ve patent başvurularına sağlanan destekleri arttırmak,
- FÜBAP tarafından öncelikli olarak disiplinler arası projeleri desteklemek.

Kurum, öncelikli alanlar ile ilgili çalışmalarına başlamıştır. 26.03.2017 tarihinde Fırat Teknokentte "Savunma Sanayi KOBİ'lerle Büyüyor, Elazığ Buluşması" gerçekleştirilmiş olup, etkinlik sonunda Fırat Üniversitesi ile Savunma Sanayi Müsteşarlığı ve 6 büyük Savunma

Sanayi Şirketi arasında “Savunma Sanayi için Araştırmacı Yetiştirme Programı (SAYP)” imzalanmıştır.

Bunun yanında Fırat Üniversitesi'nin FÜBAP destekleri için öncelikli alan belirlemediği görülmüştür.

Kurumun, stratejik planı çerçevesinde belirlenen akademik öncelikleriyle uyumlu, değer üretebilen ve toplumsal faydaya dönüştürülebilir araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin daha fazla teşvik edilmesi ve yerel/bölgesel/ ulusal kalkınma hedefleriyle kendi araştırma stratejileri arasındaki bağı güçlendirmesi beklenmektedir.

4.2. Araştırma Kaynakları

Araştırma ve geliştirme faaliyetleri için uygun fiziki altyapı sahip olması kurumun güçlü yanıdır. Kurum bu kaynaklarını ve mali kaynakları geliştirme çabası içindedir. Fırat Üniversitesi BAP aracılığıyla, üniversite birimlerindeki araştırma kalitesini ve ortamını iyileştirmek için ‘altyapı proje desteği’ sunmaktadır. 2016 yılında, araştırma ve geliştirme ortamlarını iyileştirmek için çok sayıda birimlere altyapı desteği sağlanmıştır. Ayrıca, 2016 yılında kaynakları daha etkin kullanmak için FÜ Merkez Laboratuvarı hizmet vermeye başlamıştır.

2012 yılında Proje Koordinasyon ve Danışmanlık Merkezi kurularak araştırma projeleri konusunda üniversite içerisinde danışmanlık hizmeti verecek bir birim oluşturulmuştur. Araştırmacıları dış araştırma desteği konusunda bilgilendirmek ve bilinçlendirmek için çalışmalar yürütülmektedir. Kurumun BAP birimine sunulan projelerinin önce dış kaynaklı fonlara sunulması şeklinde yürütülen süreci bulunmaktadır. Kurumun dış fonlamaların miktarını artırmaya yönelik stratejilerini gözden geçirmesi önerilir.

Kurumunun dış paydaşlara ulaşımında Fırat Teknokent önemli rol oynamaktadır. Bununla birlikte firmaların %50'si akademisyenler tarafından kurulmuştur. Yürütülen projeler sonucunda alınan patentlerin ve ticarileşen ürünlerin artırılmasına yönelik faaliyet oluşturulması faydalı olacaktır.

4.3. Araştırma Kadrosu

Kurumun araştırmacıların işe alınması ve atanması sũreçlerinde yeterince adil ve açık olduğu gũzlemlenmiřtir. Araştırma kadrosunun yetkinliğinin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için yeterli olanaklar vardır. Araştırma, teknoloji geliştirme ve sanat faaliyetleri teşvik edilmektedir.

Araştırma gũçlendirilmesinde “inbreeding” konusuna gerekli duyarlığın geliştirilmesi gereği eğitim ve araştırma kadrosunun niteliğinin sũrdũrũlebilirliėi adına gelişmeye açık bir yũn olarak tespit edilmiştir.

Araştırma kadrosunun yetkinliğinin ۆlũlmesi ve değerlendirilmesi konusunda sistematik çalışmalara ihtiyaç vardır.

4.4. Araştırma Performansının İzlenmesi ve İyileştirilmesi

Kurum Girişimci ve Yenilikçi ˘niversite Endeksi 2016 sıralamasında 37. Sırada, URAP sıralamasında 18. sırada yer almıştır.

Kurumun araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin etkinlik dũzeyini verilere dayalı ve periyodik olarak ۆlũlmesi ve değerlendirilmesi geliştirmesi gereken bir alandır. Kurum, bũlge, ۆlke ve dũnya ekonomisine sağladığı katkıyı açıkça ortaya koymalıdır.

5. Yũnetim

5.1. Yũnetim ve İdari Birimlerin Yapısı

Fırat ۆniversitesinin yũnetim ve idari yapısı 2547 sayılı Yũksekũėretim Kanunu ve bu mevzuatı tamamlayan ikincil ve ۆũncũl dũzenlemelerin tanımladığı genel modele uygun bir şekilde çalışmaktadır.

˘zel bũteli bir idare olan ۆniversitenin mali yũnetim yapısının 5018 sayılı Kamu Mali Yũnetimi ve Kontrol Kanununun (KMYKK) getirdiği yeni mali yũnetim sistemine geçişte ۆnemli bir aşama kaydetmekle birlikte bu araçları fonksiyonel kullanma konusu geliştirilmesi gereken bir alan olarak gũrũlmektedir.

Kurumun yũnetim felsefesi;

“öğrencilerimiz başta olmak üzere tüm çalışanlar ve diğer paydaşlarımıza bilimsel olarak doğru, adil ve hızlı hizmet sunabilmek”;

idari yapılanmada esas aldığı anlayış da;

“sorunların güncel ve adil çözümlerini üretme konusunda kararlı, liderlik vasıflarına sahip olarak, kendini dünya ölçeğindeki güncel bilginin yanında manevi ve milli değerleri ile tarihsel mirasını da değerlendirme ve düşünce geliştirme süreçlerine katabilme”

olarak ifade edilmiştir. Bu felsefeyi hayata geçirmeyi amaçlayan bir yönetim modeli ve organizasyon şeması Kurum İç Değerlendirme Raporu’nda verilmemiştir. Ancak, eğitim-öğretim ve araştırma süreçlerinin yönetimi de dâhil olmak üzere yönetim ve idari yapısını tanımlayan bir organizasyon şeması kurumun <http://icdb.firat.edu.tr/tr/node/118> sayfasında yer alan bağlantıdan erişilebilen 2016 Yılı İç Denetim Raporu’nda yer almaktadır. Kurumun, Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği dışında farklı yapılarının olmadığı gözlenmektedir.

Kurum içinde, idari ve destek birimlerinde görev alan personelin eğitim ve liyakatlerinin üstlendikleri görevlerle uyumunu sağlamak üzere, tanımlı süreçler kullanılmaktadır. Bu süreçlerin, aidiyet bilincini de destekleyecek şekilde toplantı ve yüz yüze görüşmeler yaparak, bir uzlaşma ve kurumsal barış ortamı ortaya çıkaracak şekilde gerçekleştirmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır. Kaynakların birimlere dağıtımında mevcut alanları, personel ve öğrenci sayıları gibi unsurlar gözetilmektedir. Bunlar olumlu yaklaşımlardır. Bunun yanında, idari birimlerin görevleri ve yetkileri tanımlanmış ve bu birimlerin sayfalarında ilan edilmiştir. Birimlerle ilgili temel iş akışlarının tanımlarına da erişilebilmektedir.

Kurum, iç denetim sistemine temel oluşturacak şekilde idari şema ve talimatları belirlemiştir. Yüz yüze ve elektronik ortamda bilgi paylaşımları yoluyla idari süreçleri geliştirmeye yönelik faaliyet önerileri oluşturulmakta ve ileriki dönemlere ait planlamalar için bazı çalışmalar yapılmaktadır. Yine de, kurumsal seviyede güvencenin sağlanması ve risklerin etkin bir şekilde yönetilebilmesi için iç kontrol çalışmalarının hızlandırılarak eylem planının hazırlanması ve kritik öneme sahip faaliyetlerin hayata geçirilmesi, geliştirilmesi gereken önemli bir alandır.

5.2. Kaynakların Yönetimi

İdari personel istihdamı üniversitenin tabi olduğu mevzuatın öngördüğü genel kurallar çerçevesinde merkezi sınavlar sonucunda gerçekleşmektedir. Bu süreç üniversiteye doğrudan bağlı olmamakla birlikte idari personel seçimi ve görevlendirmesinde kurumun herhangi bir söz hakkı olmaması genel yapının gelişmeye açık yönlerinden biri olarak görülmüştür. Yine idari personelin beklentilerine bakıldığında, kurum içinde akademik personelle daha uyum içinde çalışmasına yönelik politikalar geliştirmesi de iyileştirilmesi gereken bir diğer alandır.

İnsan kaynakları ilan yoluyla alınan başvuruların arasından bilimsel nitelikleri yüksek olanlar seçilerek geliştirilmektedir. İdari personelin işe alım sürecinde ise deneme süreleri uygulanmaktadır. İnsan kaynaklarının verimli kılınması için açıktan atama ve nakil gibi yöntemlerin de kullanıldığı anlaşılmıştır. Kurumda çalışanların görevlerine uyumlarını sağlamak için iş güvenliği konularını da içeren çeşitli hizmet içi eğitimler düzenlenmektedir.

Mali kaynakların yönetimi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Yasası'na uygun şekilde yürütülmektedir. Taşınır mallar Maliye Bakanlığı'nın sunduğu olanaklar kullanılarak bilgisayar ortamında kayıt altına alınmaktadır. Mal ve hizmet alımı süreçleri bazı birimlerde çevrimiçi yürütülebilmektedir. Taşınır ve taşınmaz varlıkların yönetimi hususunda, bu varlıkların değerlendirilmesine yönelik çalışmaların geliştirilmesi gereklidir.

5.3. Bilgi Yönetim Sistemi

Kurumun faaliyet ve süreçlerine ilişkin verileri toplamak, analiz etmek ve raporlamak üzere,

- Öğrenci Bilgi Sistemi
- Elektronik Belge Yönetim Sistemi
- Personel Bilgi Sistemi
- Lojman Tahsis Sistemi
- Akademik Bilgi Sistemi
- Etkinlik Takvimi
- Akademik Anket Sistemi
- Kayıtlı Elektronik Posta

- Kütüphane Yönetim Sistemi (<http://ktarama.firat.edu.tr>)
- Kurumsal Açık Arşiv Sistemi (<https://openaccess.firat.edu.tr>)
- Merkezi Kimlik Doğrulama Sistemi (<https://jasig.firat.edu.tr>)
- E-Dergi Sistemi (<http://dergi.firat.edu.tr>)
- E-Öğrenme Sistemi (<http://ders.firat.edu.tr>)
- Uzaktan Eğitim Sistemi (<http://lms.firat.edu.tr>)
- Lisansüstü Eğitim Online Başvuru Sistemi (<http://enstitu.firat.edu.tr>)
- Spor Bilimleri Fakültesi Özel Yetenek Sınavı Online Başvuru Sistemi (<http://sfbasvuru.firat.edu.tr>)
- Devlet Konservatuvarı Özel Yetenek Sınavı Online Başvuru Sistemi (<http://konservatuar.firat.edu.tr>)
- Yabancı Uyruklu Öğrenci Başvuru ve Değerlendirme (FÜYÖS) Sistemi (<http://fuyos.firat.edu.tr>)
- Mobil Web Sitesi (<http://m.firat.edu.tr>)
- Ortak Dersler Sınav Sistemi (<http://sinav.firat.edu.tr>)
- Dosya İndirme Sistemi (<https://indir.firat.edu.tr>)
- Ek Ders Ücret Hesaplama Sistemi (<http://ekders.firat.edu.tr>)
- Akademik Teşvik Değerlendirme Sistemi (<http://tesvik.firat.edu.tr>)
- Log Analizi ve Yönetimi Sistemi (<http://logsign.firat.edu.tr>)
- Turnike Geçiş Sistemi
- Yemekhane Ödeme/Geçiş Sistemi
- Otomatik Araç Geçiş Sistemi
- Kapalı Devre IP Kamera Sistemi

altyapılarından oluşan bir Bilgi Yönetim Sistemi kullanılmaktadır. Bu sistemdeki gerekli veri tabanları YÖKSİS, ASAL gibi kurumlarla bütünleşik olarak çalışmaktadır.

Öğrencilerin bilgileri ve akademik gelişimleri ile ilgili veriler Öğrenci Bilgi Sistemi'nde bulunmaktadır. Akademik kadronun proje, yayın, Ar-Ge etkinlikleri gibi bilgilerine <https://abs.firat.edu.tr> adresindeki Akademik Bilgi Sistemi'nden erişilmektedir.

Mühendislik ve sağlık bilimleri alanlarında akredite edilmiş bölümlerin kendi mezunlarına yönelik bilgi toplama etkinlikleri vardır. Ancak, üniversite genelinde mezunlara yönelik bir

takip sistemi henüz oluşturulmamıştır. YÖKSİS web servislerinden alınan bilgiler esas alınmaktadır.

Toplanan veriler ışığında kurumsal içi değerlendirme raporları yıllık olarak oluşturulmakta ve ilgili kurumlara gönderilmektedir. Bunların yanında üniversitenin Stratejik Planı beş yılda bir hazırlanmaktadır. Kurumun, son hazırlanan 2014-2018 Stratejik Planı'na <http://strateji.db.firat.edu.tr/> adresindeki bağlantıdan erişilebilmektedir.

İnternet üzerinden erişilebilen sistemler güvenlik duvarları ile korunmaktadır. Kişisel bilgi içeren sistemlere ise merkezi kimlik doğrulama sistemi üzerinden ulaşılabilmesi olumlu bir uygulamadır.

5.4. Kurum Dışından Tedarik Edilen Hizmetlerin Kalitesi

Kurum dışından idari hizmet alınmamaktadır. Destek hizmetlerinin (temizlik, güvenlik vs.) tedarik süreci şartnamelerle belirlenmiştir. Alınan destek hizmetlerinin kalitesinin, ihale belgeleri ve sözleşmeler üzerinden denetlendiği anlaşılmaktadır. Bunun yanında, bu tür hizmetler de içinde olmak üzere, çeşitli konulardaki memnuniyeti ölçmeyi amaçlayan, öğrenci ve personele yönelik anketler <https://anket.firat.edu.tr> adresli örün sayfası üzerinden yürütülmektedir.

Ön mali kontrol ve iç kontrol süreçleri ile birlikte entegre bir mal ve hizmet alım sürecinin geliştirilmesi üniversitenin kaynaklarının daha ekonomik ve etkin kullanması konusunda önem taşıdığı düşünülmektedir. İzleyen dönemde özellikle rutin alımlar ile bütçe dışı diğer alanlarda (döner sermaye, araştırma projeleri, teknokent gibi) özellikli mal ve hizmetlere yönelik alımlar için bu tespit daha doğru olmaktadır.

5.5. Kamuoyunu Bilgilendirme

Kurum eğitim-öğretim etkinlikleri ve araştırma etkinliklerini sosyal medya, basılı medya kendi radyo ve televizyonu ve Rektör'ün çeşitli etkinlikleri üzerinden kamuoyuyla paylaşmaktadır. Ayrıca, etkinlikler kurumun ve birimlerin İnternet sayfalarında da duyurmaktadır. Bu etkinliklerle ilgili dönemsel değerlendirmeler hazırlamakta ve bunlar toplantılarda medya organlarıyla paylaşmaktadır.

Bilgilerin nesnelliği ve güncelliği kurum içi bilgi paylaşım ve dolaşımında kullanılan yazılımlar yoluyla sağlanmaktadır. Bu konuda sosyal medya üzerinden gelen geri beslemeler de dikkate alınmaktadır.

Diğer yandan özellikle stratejik plan, performans programı ve bütçe arasındaki ilişkinin fonksiyonel bir şekilde kurulamaması nedeniyle yasal olarak yayımlanması gereken bu dokümanlar kamuoyuna istenen seviyede aktarılması sınırlı kalmaktadır. Bu dokümanların, özellikle performans programı ile faaliyet raporu, kamuoyuna performans göstergelerindeki gelişmeler, faaliyet ve proje sonuçları ile mali bilgileri daha kapsamlı ve daha anlaşılır bir formda sunması birçok üniversitede olduğu gibi geliştirilmesi gereken bir alan olarak belirlenmiştir.

5.6. Yönetimin Etkinliği ve Hesap Verebilirliği

Fırat Üniversitesi'nin 50 yıllık geçmişi ile oluşturduğu kültür ve personel birikimi, doğru yöneticilerin liyakat esasına göre belirlenmesi açısından önemli bir avantajdır. Yöneticilerin belirlenmesinde güncel değerlendirme sistemleri kullanıldığı ifade edilse de, yöneticilerin verimliliklerinin ölçülmesi ve izlenmesi konularının gelişmeye açık olduğu görülmektedir.

Bununla birlikte, ülkemizde devlet üniversitelerinin 5018 sayılı KMYKK ile gelen araçları (plan, program dokümanları, iç kontrol sistemi gibi) öğrenme ve geliştirme sürecinde olduğu dikkate alındığında söz konusu araçların kurum içinde daha fonksiyonel kullanılmasına yönelik iyileştirilmesi ve bir değerlendirme sisteminin kurulması geliştirilmesi gereken bir alan olarak görülmüştür. Yukarıda ifade ettiğimiz gibi iyileştirme sonrası bu dokümanların ilgili paydaşların anlayacağı şekilde raporlanması bu geliştirme sürecinin önemli bir parçası olacaktır.

Üniversite bünyesinde yürütülen kalite, akreditasyon, stratejik plan, performans programı, bütçe hazırlanması ve uygulanması ile iç kontrol gibi süreç esaslı çalışmalara yönelik olmak üzere kurum içi mevzuat geliştirilmesi birçok üniversitede olduğu gibi Fırat üniversitesinde de geliştirilmesi gereken önemli bir alan olarak gözlemlenmiştir. Kurum içi düzenlemelerin hem bir kurumsal bellek oluşturulması hem de yapılan işler ve görevlendirmelerin daha sağlıklı bir zemine oturması açısından faydalı olacağı öngörülmektedir.

6. Sonuç, Değerlendirme ve Öneriler

Fırat Üniversitesi ülkemizin sayılı yükseköğretim kurumlarından bir tanesidir. Üniversitede özellikle yürütülen akreditasyon çalışmalarının varlığı ve yönetimin sahiplenmesi üniversitenin kaliteye verdiği önemin önemli bir göstergesidir.

Fırat Üniversitesinde Kalite Güvencesi, Eğitim-Öğretim, Araştırma-Geliştirme ve Yönetim Sistemi çalışmalarının 2019-2023 dönemine ilişkin yeni Stratejik Planın hazırlanması ve KİDR çalışmaları ile bir gelişme eğilimi içine girmesinin hedeflendiği görülmektedir. Bu çerçevede yürütülecek bu dış değerlendirme sürecinin kurum açısından yön gösterici ve öğretici ve deneyim paylaşımı niteliği oldukça önemli görülmektedir. Nitekim ön ziyaretten bir ay sonra gerçekleştirilen saha ziyaretinde farkındalığın önemli ölçüde arttığı görülmüştür. Bu durum 5 yılda bir yapılması planlanan dış değerlendirme süreçlerinin ara ziyaretlerle sürekli dinamik tutulmasında fayda olacağını düşündürmektedir.

Açıktır ki, süreklilik arzeden gelişme sürecinde Fırat Üniversitesinde de eğitim, araştırma, topluma hizmet ve kurumsal yönetim alanlarında güçlü yanların yanı sıra gelişmeye açık yönlerin de varlığı tespit edilmiş ve bu hususlar Geri Bildirim Raporu içerisinde ifade edilmiştir. Bu tespitlerin ve değerlendirmelerin özellikle bölge açısından gelişimini önemli gördüğümüz Fırat Üniversitesinin bu yöndeki gayretlerine olumlu katkılar sağlayacağına inanmaktayız.